

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Introducere. De la copilul victimă la minorul infractor.....	XIII
Capitolul I. Minoritatea infractorului. Condiții de tragere la răspundere penală.....	1
§1. Sediul materiei.....	1
§2. Condițiile de tragere la răspundere penală a infractorului minor.....	3
§3. Minor vs. copil (minorul necopil). Dobândirea prin căsătorie a capacității depline de exercițiu a drepturilor civile.....	6
§4. Limitele răspunderii penale a minorului.....	8
§5. Problema raportului de expertiză medico-legală psihiatrică în cauzele urgente.....	9
Capitolul II. Aspecte de drept comparat privind condițiile de tragere la răspundere a infractorului minor.....	13
§1. Europa.....	13
§2. S.U.A.	18
Capitolul III. Criterii de individualizare a măsurilor educative.....	20
Capitolul IV. Criterii de individualizare a măsurilor preventive în cazul minorilor.....	26
§1. Standardul european.....	26
§2. Alte exemple jurisprudențiale la nivel european.....	29
§3. Jurisprudență internă – problema minorului între 14 și 16 ani.....	29
Capitolul V. Răspunderea nepenală a minorului infractor.....	33
§1. Răspunderea nepenală în cazul copilului.....	33
§2. Protecția specială a copilului.....	35
§3. Nepublicitatea datelor referitoare la copil.....	37
Capitolul VI. Răspunderea patrimonială a minorului infractor.....	38
Capitolul VII. Regimul sancționator neprivativ de libertate al minorilor infractori.....	42
§1. Referatul de evaluare (art. 116 C.pen.).....	43
§2. Problemă de drept.....	45
Capitolul VIII. Regimul sancționator privativ de libertate al minorilor infractori.....	47
§1. Detenția minorilor – <i>ultima ratio</i>	47
§2. Recomandările Consiliului Europei.....	48
§3. Jurisprudență internațională.....	52

§4. Protecția împotriva abuzurilor și a relelor tratamente.....	53
4.1. Exemplu jurisprudențial intern – inculpat minor, persoană vătămată minoră, proxenetism, măsură educativă privativă de libertate (Decizie din 18 mai 2023 Curtea de Apel Iași, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie)	53
4.2. Hotărârea CEDO din 23 martie 2016 în cauza <i>Blokhin c. Rusiei</i> (cererea nr. 47152/06)	55
Capitolul IX. Executarea măsurilor educative.....	57
§1. Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	57
1.1. Executarea măsurii educative a stagiului de formare civică (art. 66 din Legea nr. 253/2013).....	58
1.2. Executarea măsurii educative a supravegherii (art. 67 din Legea nr. 253/2013).....	62
1.3. Executarea măsurii educative a consemnării la sfârșit de săptămână (art. 68 din Legea nr. 253/2013).....	63
1.4. Executarea măsurii educative a asistării zilnice (art. 69 din Legea nr. 253/2013).....	64
§2. Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor private de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	65
2.1. Regimurile de executare a măsurilor educative private de libertate	66
2.2. Locurile de executare a măsurilor educative private de libertate	67
2.3. Evaluarea minorilor în etapa executării măsurilor educative.....	68
Capitolul X. Munca prestată de minori	71
Capitolul XI. Minoritatea acuzatului în faza de urmărire penală.....	73
§1. Reguli specifice fazei de urmărire penală – persoanele chemate alături de minorul acuzat în fața organelor judiciare	73
§2. Referatul de evaluare – de ce și când?	76
§3. Audierea/ascultarea minorului infractor	78
3.1. Pregătirea audierii.....	78
3.2. Exemple de anchetare a minorilor infractori – modelul italian	79
3.3. Procedurile penale pentru minori în Austria.....	80
Capitolul XII. Minoritatea acuzatului în fazele de cameră preliminară și de judecată	84
§1. Asistența juridică obligatorie/neobligatorie a inculpatului minor (ulterior devenit major) – întindere și sancțiuni.....	84
§2. Alte probleme jurisprudențiale privind acuzatul minor (probe utile pentru individualizarea măsurii educative; oportunitatea punerii în libertate vremelnică a infractorului minor).....	85
Capitolul XIII. Poziția procesuală a minorului (copil) victimă – de la avantaj la vulnerabilitate	89
§1. Victima minor.....	89
§2. Reglementare internațională	90

§3. Standardul Curții Europene a Drepturilor Omului.....	92
§4. Ce înseamnă avantaj în cazul minorului victimă?	93
§5. Vulnerabilitatea copilului – vulnerabilitatea procesuală a copilului (diferențe)	93
§6. Nulitate absolută sau relativă?	94
§7. Concluzii.....	95
Capitolul XIV. Influențe internaționale privind victima copil	96
§1. Reglementare internațională – victima în general.....	96
§2. Reglementare internă – victima în general	96
§3. Protecția minorului prin reprezentant legal în Legea nr. 211/2004	96
§4. Reglementare internațională – victima minor	97
§5. Copilul – titular de drepturi	97
§6. Măsuri de protecție în Italia (faza incipientă a anchetei penale).....	98
§7. Protecția copiilor victime.....	98
§8. Justiția restaurativă în cazul victimei copil	99
Capitolul XV. Audierea victimei copil	101
Capitolul XVI. Câteva chestiuni jurisprudențiale în legătură cu victima copil.....	104
§1. Victima minor – individualizarea pedepsei aplicate inculpatului	104
§2. Analiza condițiilor liberării condiționate în cazul unui condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de viol asupra unui minor, soluție de respingere a propunerii de liberare.....	105
§3. Modalitățile de investigare a infracțiunilor împotriva vieții sexuale în cazul minorului victimă.....	106
Bibliografie.....	109